

Інформація про захист дітей в зв'язку з рухом біженців з України до Німеччини

В цій надзвичайній ситуації ми хочемо бути впевненими, що право на захист і безпеку жінок та дітей будуть враховані з самого початку!

Ситуацією в Україні хочуть скористатися також шахраї. Серед них можуть бути власники бізнесу **секс-індустрії** або **торгівлі людьми**. Це занепокоєння, що жінки та діти, які втекли з України можуть стати жертвами експлуатації і торгівлі людьми засноване в цей час на досвіді та спостереженнях біженців, помічників та офіцерів поліції.

Hilfe bei Gewalt gegen Frauen und Kinder und für Schwangere in Not:

Телефони гарячих ліній для допомоги жінкам та дітям, які постраждали від насильства, та вагітним жінкам, які потребують допомоги:

08000 116 016

www.hilfetelefon.de

Гаряча лінія для жінок, які постраждали від насильства

Ми також розмовляємо англійською, польською та російською мовами

Hilfe-Telefon Sexueller Missbrauch

Anrufen – auch im Zweifelsfall
0800 22 55 530

Гаряча лінія для допомоги дітям, що постраждали від сексуального насильства

Ми також розмовляємо англійською

Довідкова лінія для вагітних, які потребують допомоги

Ми також розмовляємо англійською, польською та російською мовами

Bundesministerium
für Familie, Senioren, Frauen
und Jugend

Unabhängiger Beauftragter
für Fragen des sexuellen
Kindesmissbrauchs

Anrufe sind kostenfrei und anonym. Im Notfall Polizei unter 110 anrufen.

Дзвінки безкоштовні та анонімні. У надзвичайних ситуаціях телефонуйте до поліції за номером 110.

→ Цей інформаційний лист має бути на видному місці у вашому закладі. Ми можемо його надіслати вам у форматі JPG. Якщо ви його на своєму власному веб-сайті опублікуєте, це також надасть вам можливість показати імовірним злочинцям ззовні, що це тема у вашому закладі!

1. Що таке торгівля людьми?

«Торгівля людьми – це, на нашу думку, коли для вербування людей застосовують силу, обманюють та погрожують застосувати силу в цільовій країні та примусити чи продовжувати примушувати до послуг і діяльності, які є експлуаторськими або подібні до рабства, тобто порушують їхні задокументовані права людини.

Вербування не обов'язково має відбуватися за кордоном, але експлуатація безпорадних людей у цільовій країні також підпадає під поняття торгівлі людьми.

Скоріше, основними елементами є примус і обман. Примус може приймати різні форми. Це може бути здійснено шляхом прямого фізичного насильства або його погрози, вимагання, незаконне вилучення документів і зароблених грошей, пограбування, ізоляція та шахрайство. Використання безпорадної ситуації, напр. через перебування за кордоном, зловживання владою та боргова кабала є також формами примусу, торгівля людьми та експлуатація»¹

Чому люди стають жертвами торгівлі людьми та експлуатації?

«Підстави та історії людей, які постраждали від торгівлі людьми та експлуатації можуть бути дуже різними. Спеціалізовані консультаційні центри для жертв торгівлі людьми неодноразово зазначають, що не існує такого поняття, як «типова жертва торгівлі людьми».

Нерідкі випадки, коли мігранти мають такі фактори, як економічні та/або особисті надзвичайні ситуації країни походження, кризи та конфлікти, структурна дискримінація, відсутність соціального страхування або допомоги сім'ї, які призводять до рішення знайти роботу в іншій країні. ... Крім того, часто виникають сумнівні агентства з працевлаштування або приватні особи, які неправдиво обіцяють «знайти» постраждалим роботу в Німеччині.

Тоді трудові відносини характеризуються, наприклад, поганою оплатою праці, довгим робочим часом, перевищеною агентською комісією та/або перевищеною орендною платнею, небезпечною умовою праці та утримання заробітної плати. Хоча термін «торгівля людьми» підказує, що постраждалими торгують між країнами, але це не обов'язково так. Хоча мігранти можуть бути особливо вразливими до торгівлі людьми, але є також німецькі жертви торгівлі людьми.

Перехід з несприятливих та поганих умов праці, трудової експлуатації до торгівлі людьми часто є поступовий, його складно визначати. Іноді загострюється спочатку «лише» несприятливі трудові відносини з часом так, що стає присутною трудова експлуатація або навіть торгівля людьми.

У сфері проституції деякі жінки вирішили мігрувати з різних причин (іноді лише на обмежений період часу), щоб заробити гроші проституцією. Ці жінки стають жертвами торгівлі людьми, коли вони не можуть працювати самостійно, їх експлуатують і шантажують, або їм заважають вийти з цієї ситуації. Наприклад, через високі фіктивні суми боргу за в'їзд, отримання паспорта тощо, в першу чергу залежність підштовхує іноземців велику частину заробітку віддавати зловмисникам. Або вони не знають про обставини здійснення їхньої діяльності (напр. про сексуальні практики,

---

¹ <https://www.kok-gegen-menschenhandel.de/menschenhandel/was-ist-menschenhandel>

від яких клієнтам можуть відмовити, робочий час тощо) або їхні документи можуть забрати.

Проте людей також обманом залучають до проституції. Ви будете наприклад найняті через газетні оголошення, знайомі чи агентства але ви будете обмануті щодо характеру діяльності. Наприклад, вам запропонують роботу в гастрономії; фактично вас потім із застосуванням сили, погроз, залякування тощо примушують до проституції. ...

Причини, чому люди можуть постраждати від торгівлі людьми та експлуатації, наприклад:

- неправдиві обіцянки щодо роботи та можливого заробітку
- незнання власних прав і (трудової) правової ситуації в Німеччині
- надзвичайна економічна ситуація та/або право на проживання, яку використовують роботодавці
- залежність від роботодавців (наприклад, через дозвіл на роботу/проживання)
- потреба у фінансовій підтримці сім'ї в країні походження
- ізоляція та відсутність соціальних мереж, напр. через недостатнє знання мови

Зловмисники використовують різноманітні стратегії, щоб чинити тиск на жертв і запобігнути їхній втечі від ситуації експлуатації, наприклад:

- конфіскація паперів
- нібито борги, які потрібно погасити
- застосування сили, погрози, приниження, контроль, тиск, примус
- постійний моніторинг
- неприпустиме розміщення (проживання)
- здача всіх/більшої частини доходів
- боргова кабала (погашення фактичних або імовірно виникнутих боргів)
- ізоляція, запобігання комунікації та обміну з колегами та/або з сторонніми особами
- неправдиві трудові договори, кілька контрактів або контракти, які написані не зрозумілою мовою для цих осіб
- а також безліч інших методів.

У випадку сексуальної експлуатації, зокрема, можуть бути,

- погрози повідомити сім'ю про заняття проституцією або погрози насильством щодо постраждалих чи їхніх родичів
- зробити слухняними за допомогою сексуального та фізичного насильства або за допомогою вживання алкоголю і ліків
- здійснення тиску на постраждалих, наприклад, удавання хороших зв'язків з поліцією або через відеозаписи чи фотографії

Становище постраждалих

Становище постраждалих дуже важке. Обставини, в яких вони опинилися ускладнюють отримання допомоги. Часто їх можна зустріти лише в безпосередній близькості від місця роботи або вони не мають права виходити з нього, вони не знають структур і не знають де можна отримати допомогу.

Оскільки принаймні значна частина заробітку зазвичай утримується, постраждалі також не мають фінансових можливостей, наприклад, шукати інше житло.

У деяких випадках постраждалі також травмовані і страждають від психологічних наслідків досвіду. Особливо, коли йдеться про торгівлю людьми з метою сексуальної експлуатації трапляється це частіше, коли жертви змушені наприклад працювати повією, або піддаються зловмисниками сексуальному насильству, або наркотикам.

Багато хто також може не знати, що вони стали жертвою злочину. Вони також можуть бачити себе самі винними, якщо, наприклад, вони порушили закони про проживання або не мають дозволу на роботу.

Жертви, яких примушували вчинити злочини, швидше за все, бояться самі переслідування і це може стати ще більшим стримуючим фактором.

Зазначені фактори створюють складну ситуацію, що до доступу до допомоги, підтримка постраждалих є надзвичайно складна. З іншого боку, доступ до потерпілих для зовнішніх суб'єктів, наприклад, спеціалізованих консультаційних центрів для тих, хто постраждав від торгівлі людьми, також ускладнюється».²

Листівки КОК різними мовами на <https://www.kok-gegen-menschenhandel.de/kok-informiert/news/detail/schutz-vor-menschenhandel-und-ausbeutung-auf-der-flucht-1>

➔ Будьте відкритими у спілкуванні з тими, кого це стосується у ваших розмовах/контактах!

---

² <https://www.kok-gegen-menschenhandel.de/menschenhandel/was-ist-menschenhandel/hintergruende-/lebenssituation>

БУДЬТЕ В БЕЗПЕЦІ В ДОРОЗІ

Усі, особливо жінки, які зараз намагаються перетнути українські кордони, ризикують стати жертвами торгівлі людьми.

Пам'ятайте, що багато людей пропонують підтримку, але не всі є тими, за кого себе видають.

ПРОЇЗНІ ДОКУМЕНТИ

Не видавайте свій паспорт або документи, що посвідчують особу **ніколи** іншим особам, крім прикордонників. Носіть їх близько до тіла (напр. у ВН)

Сфотографуйте його телефоном, щоб мати резервну копію, на випадок, якщо Ви його втратите або його вкрадуть. Надішліть цю копію друзям/сім'ям/напишіть собі електронною поштою.

ПОДОРОЖУВАТИ

Усі особи, які мають **український паспорт**, можуть **безкоштовно** користуватися **Deutsche Bahn (DB)**. Якщо Ви користуєтеся таксі/автобусами/іншим транспортом, повідомте свою родину чи друга про **своє місцезнаходження**. Якщо Вам здається щось підозріле, негайно вийдіть.

Перед посадкою в будь-який транспорт **сфотографуйте** номерний знак і надішліть його друзям/родичам. Не сідайте в машини водіїв, які не дозволяють робити фотографії.

ГРОШІ

Носіть **готівку** приховано біля себе, можливо у кількох місцях. Думайте про те, що Ви свою сумку чи Ваш багаж можете **десь залишити**.

Запам'ятайте номер своєї **кредитної/дебетової картки**. Запам'ятайте номери телефонів кількох надійних людей, які Вам **перерахують гроші** або нададуть допомогу, коли Вам це дійсно потрібно, і якщо Ви втратите свій телефон.

КОНТАКТИ

Розробіть кодове слово з друзями та родиною, щоб вони могли зрозуміти, коли Ви в небезпеці та не можете цього сказати. До цього Ви повинні вже знати номерний знак та поточне місцезнаходження.

ПРОЖИВАННЯ

Якщо Ви прибули до помешкання і не почуваетесь там у безпеці, залиште його.

КОК-Порада (загальнонаціональна координаційна група проти торгівлі людьми)

У разі насильства щодо жінок телефонуйте:

08000 116 016

Довідковий телефон «насильство проти жінок»

2. Що таке торгівля дітьми?

Визначення торгівлі дітьми/торгівля людьми

Відповідно до Палермського протоколу ООН:

Торгівля людьми — це «вербування, транспортування, передача, укриття або прийом особи шляхом погрози силою чи застосуванням сили чи інших форм примусу, шляхом викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою чи експлуатації особливою безпорадності або шляхом надання чи отримання виплат чи пільг отримання згоди особи, яка має владу над іншою особою з цією метою експлуатації. Експлуатація включає принаймні експлуатацію проституції іншими або інші форми сексуальної експлуатації, примусова праця або послуги, рабство або рабські дії, підневільне життя або вилучення органів» (стаття 3 літ.).

Особливо для дітей: «Для дітей, на відміну від дорослих, не має значення, чи щось із перерахованих вище засобів було використано для створення примусу.» (ст. 3 літс) → діти = особи які менш ніж 18 років (стаття 3 літд)

Форми експлуатації дітей:

торгівля дітьми є динамічним, багатограним явищем

- торгівля усиновленням
- торгівля дітьми з метою трудової експлуатації
- торгівля дітьми з метою сексуальної експлуатації
- торгівля дітьми з метою вилучення органів
- торгівля дітьми, щоб скористатися жебрацтвом
- торгівля дітьми з метою використання злочинних дій
- форми торгівлі шлюбом
- вербування дітей-солдатів

→ До відомих проявів додаються нові

- сексуальна експлуатація в Інтернеті

Що робить дітей та молодь особливо вразливими?

Особливо вразливі діти та молодь

- неповнолітні без опікунів
- діти та молодь, які постраждали від бідності
- діти та молодь без доступу до освіти та навчання
- діти та молодь емігрантів
- неповнолітні біженці без супроводу

- супроводженні неповнолітні біженці
- зникли безвісти неповнолітні
- одружені неповнолітні
- невизначені перспективи на майбутнє

Як розпізнається торгівля дітьми? Які підозри вимагають необхідного детальнішого вивчення?

Існують всілякі попереджувальні сигнали, які викликають підозру у торгівлі людьми та експлуатації дітей та молоді та можуть це підтвердити. Вони посилаються, серед іншого, на

- об'єктивні висновки щодо дитини (наприклад, при контакті з дитиною присутня „охоронна особа“)
- зовнішній вигляд дитини (наприклад, дитина молодша, ніж на документах, що посвідчують її особу)
- поведінка дитини (наприклад, дитина здається надмірно неспокійною, боязливою перед людиною влади, оскільки боїться депортації)
- коментарі, зроблені дитиною (наприклад, дитина розповідає дуже схожу історію, яку також розповідають інші люди)
- висновки про в'їзд дитини до Німеччини
- висновки про життєву ситуацію (наприклад, обмежені соціальні контакти дитини або повністю відсутні)
- висновки щодо сімейної ситуації (наприклад, відповідальний дорослий не є прямим членом сім'ї (батьки/брат і сестра)

→ **УВАГА:** Це лише добірка описаних прикладів попереджувальних сигналів! Чим більше з наведених вище попереджувальних сигналів присутні, тим сильніша підозра у торгівлі та експлуатації дітей! На сторінці <https://ecpat.de/materialien-und-publikationen/> ви можете знайти практичний посібник «Торгівля та експлуатація дітей та молоді - визнати і реагувати».

Індикатори підозрюваної **торгівлі дітьми** (наприклад, сексуальна експлуатація, злочинність, дитяча праця, домашня експлуатація, примусові шлюби, незаконне усиновлення, торгівля наркотиками) часто сприймаються лише як підозра, тому їх слід сприймати серйозно та обговорювати з колегами.

3. Варіанти консультації та підтримки в районі Панкова

Щоб отримати консультацію у (підозрілих) випадках, ви можете звертатися до спеціалістів із захисту дітей та отримати *кваліфіковану оцінку* з можливої наявності дитячої небезпеки (оцінка дитячої небезпеки є складною, вимагає великого досвіду та може бути емоційно дуже обтяжливою).

З цієї причини законодавець надає Вам досвідченого спеціаліста, який відповідає за процес, який супроводжується оцінкою).

Доступність консультації спеціаліста для району Панкова:

Електронна пошта: beratung.kwg@ba-pankow.berlin.de Телефон: з понеділка по п'ятницю з 9:00 до 16:00 (автовідповідач увімкнено) або мобільний телефон 0151 - 5517 1622

або Координатор служби захисту дітей Панков Сімона Матте Телефон: (030) 90295 - 7809
Електронна пошта: simone.matthe@ba-pankow.berlin.de

Управління добробуту молоді Панков на вашому боці, щоб отримати пораду, навіть у **гострих надзвичайних ситуаціях**:

Районна гаряча лінія з питань захисту дітей у будні за номером 90295 - 5555

Берлінська гаряча лінія захисту дітей (цілодобово) за номером 61 00 66

Порада та підтримка

Координатор із захисту дітей: пані Матте / Тел. 90295-7809 / Електронна пошта: simone.matthe@bapankow.berlin.de

Координатор з питань біженців у системі допомоги молоді: пані Шнайдер / тел. 90295-7627 /
Електронна пошта: Angela.Schneider@ba-pankow.berlin.de

Координація ранньої допомоги (профілактичні пропозиції для сімей з дітьми від 0 до 3 років): пані Шпербер / Тел. 90295-7440 / Електронна пошта: FrueheHilfen@ba-pankow.berlin.de

Довідкова лінія «Насильство щодо жінок» за номером 08000 116 016 - підтримка жінок з України які тікають до Німеччини/ Інформація <https://www.hilfetelefon.de/index.php?id=539>

Управління молоді Панкова <https://www.berlin.de/jugendamt-pankow/service/aktuelles/ukraine-1187692.php> з постійно оновлюваною інформацією

«Чим займаються молодіжні служби - запитання та відповіді» та «Захист дітей - що надають молодіжні служби» тепер також публікується українською <https://www.unterstuetzung-die-ankommt.de/de/mediathek/broschueren/>